

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної
роботи
30 серпня 2024 р.
Людмила БАЛДИЧ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва освітньо-професійна програма)
галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація _____
(назва спеціалізації)
відділення економічне
(назва відділення)

Програма навчальної дисципліни БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК розроблена на основі Освітньо-професійної програми «Менеджмент», спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої Вченою радою НУБіП України, протокол від 24.04.2024р. № 11

Розробники: Черначук О.О. викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії економічних дисциплін

27 серпня 2024 р.

(підпис)

Оксана КОНОНЧУК

(ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

27 серпня 2024 р.

Голова

(підпис)

Людмила БАЛДИЧ

(ініціали та прізвище)

©_Черначук О.О., 2024 рік

©_ВСП «РФК НУБіП України», 2024

1. Опис початкової дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів ЕСТС	6
Кількість змістових модулів	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2024-2025
Семестр	3
Аудиторні години:	100
Лекційні	30
Практичні	70
Семінарські	-
Самостійна робота	80
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» — формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Супутні та наступні навчальні дисципліни - «Фінансовий облік», «Гроші та кредит», «Економічний аналіз», «Облік і звітність в бюджетних установах». «Податкова система», «Бухгалтерська звітність підприємства», «Інформаційні системи і технології в обліку».

Основними завданнями вивчення дисципліни є: оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, то використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття практичних навичок застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації обліку на підприємстві.

Ця послідовність вивчення матеріалу сприяє доступному його засвоєнню та осмисленому розумінню, взаємозв'язку між темами дисципліни.

Як результат вивчення дисципліни здобувач освіти повинен знати:

- ✓ предмет і метод бухгалтерського обліку;
- ✓ загальні принципи організації бухгалтерського обліку за національними стандартами;
- ✓ основні положення (стандарти), що регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку і звітності:
  - ✓ класифікацію ресурсів, зобов'язань і власного капіталу;
  - ✓ види бухгалтерського обліку і застосування вимірників у обліку;
  - ✓ класифікацію документів. їх обов'язкові реквізити і відповідальність за їх несвоєчасне складання та достовірність відображень у них даних;
  - ✓ призначення, структуру і класифікацію рахунків бухгалтерського обліку, план рахунків бухгалтерського обліку;
  - ✓ види облікових реєстрів, сучасні форми організації бухгалтерського обліку; склад, зміст, порядок складання і подання бухгалтерської звітності.

вміти:

- ✓ оформляти первинні і зведені документи; відкривати рахунки бухгалтерського обліку;
- ✓ складати кореспонденцію рахунків за основними господарськими операціями: відображати господарські операції в облікових реєстрах за синтетичними і аналітичними рахунками;
- ✓ підрахувати обороти і визначити залишки на кінець періоду;
- ✓ складати оборотні відомості за рахунками синтетичного і аналітичного обліку; перевіряти правильність їх складання;
- ✓ виявляти допущені помилки в облікових записах, складанні бухгалтерського балансу, складати кореспонденцію рахунків з обліку результатів інвентаризації, визначати вартість придбаних цінностей.

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності:

Після вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» у здобувачів освіти формуються такі компетентності:

Загальні:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

СК 1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.

СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників.

СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.

СК 12. Здатність до застосування різних форм і методів бухгалтерського обліку на сільськогосподарському підприємстві і проводити аналіз та оцінювання фінансово-господарської діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень.

СК 13. Здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України, що передбачені для аграрних підприємств.

Програмні результати навчання.

РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.

РН 5. Застосовувати сучасний інструментарій менеджменту під час розв'язання професійних завдань.

РН 6. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань.

РН 7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН 8. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.

РН 10. Демонструвати навички самостійної роботи, критики і самокритики, відкритості до нових знань.

РН 11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності.

РН 12. Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

РН 13. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у професійній діяльності.

РН 14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

РН 16. Застосовувати знання з психології для розв'язання професійних завдань.

РН 17. Складати організаційно-розпорядчі документи для забезпечення ефективної взаємодії у професійній діяльності.

РН 18. Уміння складати первинну та зведену документацію щодо ведення бухгалтерського обліку у сільському господарстві.

РН 19. Уміння складати фінансову, податкову, статистичну звітність та аналізувати фінансово-господарську діяльність аграрних підприємств.

РН 20. Уміння володіти методами організації виробничої діяльності, аналізу стану зовнішнього та внутрішнього стану середовища організації, застосовувати методи контролю та критерії оцінювання результативності діяльності організації для прийняття управлінських рішень.

РН 22. Оцінювати за різними параметрами продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються на підприємствах, визначати обсяги сировини, матеріалів, готової продукції, яка зберігається на підприємстві з метою попередження втрат, їх кількості та якості, аналізувати прибуток і рентабельність підприємства та робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Бухгалтерський облік, його суть і значення

Поняття господарського обліку, його виникнення і розвиток в Україні. Види господарського обліку та їх єдність. Вимірники, що застосовуються в обліку, їх особливості та значення.

Завдання, функції бухгалтерського обліку та вимоги до нього. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Загальна характеристика предмета бухгалтерського обліку. Господарські активи (засоби). їх характеристика і класифікація.

Джерела утворення активів (засобів) підприємства та їх класифікація. Господарські процеси як об’єкт бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку, характеристика його основних елементів.

Практичні заняття

Класифікація ресурсів підприємств за їх складом, призначенням та структурою.

Класифікація джерел утворення ресурсів підприємства (зобов'язань та власного капіталу).

Тема 3. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку

Загальні поняття про документи і бухгалтерську документацію. Правовий і економічний зміст бухгалтерських документів. їх значення. Реквізити документів. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація документів. Порядок перевірки та опрацювання документів. Документообіг та його організація. Зберігання документів.

Практичні заняття

Заповнення первинних і зведених документів за основними господарськими операціями та проведення їх класифікації.

Па підставі оформлених документів складання змісту господарських операцій.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс, його зміст і будова. Розділи і статті балансу. Обумовленість рівності підсумків активу і пасиву балансу. Зміни в балансі, що відбуваються під впливом господарських операцій.

Практичні заняття

Складання бухгалтерського балансу підприємства.

Відображення у статтях балансу змін, які викликають господарські операції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БУХГАЛТЕРСЬКІ РАХУНКИ ТА ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС, ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 5. Рахунки і подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, значення і будова. Активні, пасивні та активно- пасивні рахунки. Обороти і залишки (сальдо) по рахунках, порядок їх визначення. Подвійний запис, його суть і значення. Бухгалтерські проводки, порядок їх складання. Кореспонденція рахунків. Хронологічні і систематичні записи. Синтетичні і аналітичні рахунки. Поняття про субрахунки. Взаємозв'язок між балансом і рахунками. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку в оборотних відомостях.

Практичні заняття

Відкриття рахунків синтетичного та аналітичного обліку, запис на них початкових залишків. Складання бухгалтерських проводок. Запис господарських операцій на рахунки синтетичного і аналітичного обліку.

Підрахунок оборотів і виведення залишків на кінець звітного періоду.

Складання оборотних відомостей по рахунках синтетичного і аналітичного обліку. Взаємоперевірка даних аналітичного обліку з даними синтетичного обліку.

Складання балансу на кінець звітного періоду.

Тема 6. План рахунків бухгалтерського обліку

План рахунків бухгалтерського обліку і принципи його побудови. Основи класифікації рахунків бухгалтерського обліку, її значення. Класифікація рахунків за економічним змістом та їх характеристика. Класифікація рахунків за призначенням і структурою та характеристика класифікаційних груп.

Практичне заняття

Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом та призначенням і структурою.

Тема 7. Методологія обліку основних господарських процесів

Методологічні засади обліку кругообігу засобів. Характеристика рахунків та облік процесу постачання. Техніка оцінки активів процесу постачання. Характеристика процесу виробництва. Елементи витрат на виробництво продукції. Характеристика рахунків та облік процесу виробництва. Оцінка власної продукції за справедливою і плановою собівартістю. Калькуляція та коригування собівартості. Характеристика рахунків та облік процесу реалізації. Облік витрат і доходів від реалізації продукції, робіт і послуг. Визначення та облік фінансового результату.

Практичні заняття

Складання бухгалтерських проводок за господарськими операціями процесу постачання.

Складання бухгалтерських проводок процесу виробництва, відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку процесу виробництва.

Обчислення собівартості виготовленої продукції.

Відображення господарських операцій процесу реалізації на рахунках бухгалтерського обліку. Визначення фінансових результатів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 8. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку

Інвентаризація. її значення та види. Завдання інвентаризації. Строки проведення інвентаризації. Порядок проведення й оформлення інвентаризації. Результати інвентаризації і відображення їх в обліку.

Практичне заняття

Складання інвентаризаційного опису, порівняльної відомості, оформлення результатів інвентаризації.

Тема 9. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку

Облікові реєстри, їх значення і види. Класифікація облікових реєстрів. Способи і техніка запису в облікові реєстри. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення. Форми бухгалтерського обліку, їх види. Меморіально-ордерна, журнально-ордерна та автоматизована форми обліку.

Практичні заняття

Відображення господарських операцій в облікових реєстрах Журнально-ордерної форми обліку. Виправлення помилок у бухгалтерських записах.

Тема 10. Основи фінансової звітності

Суть і призначення фінансової звітності. Основні форми і показники фінансової звітності в сучасних умовах. Порядок складання, розгляду, подання і затвердження звітності. Використання звітності для оцінки економічного та фінансового стану підприємства. Консолідована фінансова звітність.

Практичне заняття

Складання звіту про фінансові результати.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	с	с.р.	
Змістовий модуль 1. Суть і значення бухгалтерського обліку					
Тема 1. Бухгалтерський облік, його суть і значення	8	2	-	-	6
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	18	4	6	-	8
Тема 3. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку	16	2	6	-	8
Тема 4. Бухгалтерський баланс	16	2	6	-	8
Разом за змістовим модулем 1	58	10	18	-	30
Змістовий модуль 2. Бухгалтерські рахунки та подвійний запис, облік господарських процесів					
Тема 5. Рахунки і подвійний запис	28	4	16	-	8
Тема 6. План рахунків бухгалтерського обліку	18	4	6	-	8
Тема 7. Методологія обліку основних господарських процесів	26	4	12	-	10
Разом за змістовим модулем 2	72	12	34	-	26
Змістовий модуль 3. Інформаційна база бухгалтерського обліку					
Тема 8. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку	18	4	6	-	8
Тема 9. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку	16	2	6	-	8
Тема 10. Основи фінансової звітності	16	2	6	-	8
Разом за змістовим модулем 3.	50	8	18	-	24
<i>Усього годин</i>	<i>180</i>	<i>30</i>	<i>70</i>	<i>-</i>	<i>80</i>

5. Теми лекційних, практичних, семінарських занять та зміст самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
3 семестр				180
Змістовий модуль 1. СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ				58
1.	Бухгалтерський облік, його суть і значення			8
	1	лекція 1	Поняття господарського обліку, його виникнення і розвиток в Україні. Види господарського обліку та їх єдність. Вимірники, що застосовуються в обліку, їх особливості та значення. Завдання, функції бухгалтерського обліку та вимоги до нього.	2
		самостійне вивчення	<i>Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».</i>	6
2.	Предмет і метод бухгалтерського обліку			18
	2	лекція 2	Загальна характеристика предмета бухгалтерського обліку.	2
		самостійне вивчення	<i>Господарські активи (засоби), їх характеристика і класифікація. Джерела утворення активів (засобів) підприємства та їх класифікація. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку.</i>	8
	3	лекція 3	Метод бухгалтерського обліку, характеристика його основних елементів.	2
	4	практичне заняття 1	Практична робота №1. Класифікація ресурсів підприємств за їх складом.	2
	5	практичне заняття 2	Практична робота №1. Класифікація ресурсів підприємств за призначенням та структурою.	2
	6	практичне заняття 3	Практична робота №1. Класифікація джерел утворення ресурсів підприємства	2
3.	Документація як елемент методу бухгалтерського обліку			16
	7	лекція 4	Загальні поняття про документи і бухгалтерську документацію. Правовий і економічний зміст бухгалтерських документів, їх значення. Реквізити документів.	2
		самостійне вивчення	<i>Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація документів. Порядок перевірки та опрацювання документів. Документообіг та його організація. Зберігання документів.</i>	8
	8	практичне заняття 4	Практична робота №2. Заповнення первинних і зведених документів за основними господарськими операціями.	2
	9	практичне заняття 5	Практична робота №2. Класифікація документів.	2
	10	практичне заняття 6	Практична робота №2. Складання місту господарських операцій на підставі оформлених документів.	2

4.	Бухгалтерський баланс			16
	11	лекція 5	Бухгалтерський баланс, його зміст і будова.	2
		самостійне вивчення	<i>Зміни в балансі, що відбуваються під впливом господарських операцій. Розділи і статті балансу. Обумовленість рівності підсумків активу і пасиву балансу.</i>	8
	12	практичне заняття 7	Практична робота №3. Складання бухгалтерського балансу підприємства.	2
	13	практичне заняття 8	Практична робота №3. Визначення валюти Балансу.	2
	14	практичне заняття 9	Практична робота №3. Відображення у статтях балансу змін, які викликають господарські операції.	2
Змістовий модуль 2. БУХГАЛТЕРСЬКІ РАХУНКИ ТА ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС, ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ				72
5.	Рахунки і подвійний запис			28
	15	лекція 6	Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, значення і будова. Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки. Обороти і залишки (сальдо) по рахунках, порядок їх визначення.	2
		самостійне вивчення	<i>Подвійний запис, його суть і значення. Бухгалтерські проводки, порядок їх складання. Кореспонденція рахунків. Хронологічні і систематичні записи. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку в оборотних відомостях.</i>	8
	16	лекція 7	Синтетичні і аналітичні рахунки. Поняття про субрахунки. Взаємозв'язок між балансом і рахунками.	2
	17	практичне заняття 10	Практична робота №4. Відкриття рахунків синтетичного та аналітичного обліку, запис на них початкових залишків.	2
	18	практичне заняття 11	Практична робота №4. Відкриття рахунків синтетичного та аналітичного обліку, запис на них початкових залишків.	2
	19	практичне заняття 12	Практична робота №4. Складання бухгалтерських проводок.	2
	20	практичне заняття 13	Практична робота №4. Запис господарських операцій на рахунки синтетичного і аналітичного обліку.	2
	21	практичне заняття 14	Практична робота №4. Підрахунок оборотів і виведення залишків на кінець звітної періоду..	2
	22	практичне заняття 15	Практична робота №4. Складання оборотних відомостей по рахунках синтетичного і аналітичного обліку	2
	23	практичне заняття 16	Практична робота №4. Взаємоперевірка даних аналітичного обліку з даними синтетичного обліку.	2
	24	практичне заняття 17	Практична робота №4. Складання балансу на кінець звітної періоду.	2
6.	План рахунків бухгалтерського обліку			18
	25	лекція 8	Класифікація рахунків за економічним змістом та їх характеристика.	2
	26	лекція 9	Класифікація рахунків за призначенням і структурою та характеристика класифікаційних груп.	2
		самостійне вивчення	<i>План рахунків бухгалтерського обліку і принципи його побудови. Основи класифікації рахунків бухгалтерського обліку, її значення. Характеристика основних рахунків. Характеристика регулюючих рахунків. Характеристика</i>	8

			<i>операційних рахунків. Транзитні рахунки. Забалансові рахунки.</i>	
	27	практичне заняття 18	Практична робота №5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом.	2
	28	практичне заняття 19	Практична робота №5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за призначенням.	2
	29	практичне заняття 20	Практична робота №5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за структурою.	2
7.	Рахунки і подвійний запис			26
	30	лекція 10	Методологічні засади обліку кругообігу засобів. Характеристика рахунків та облік процесу постачання. Техніка оцінки активів процесу постачання.	2
	31	лекція 11	Характеристика процесу виробництва Елементи витрат на виробництво продукції. Характеристика рахунків та облік процесу виробництва.	2
		<i>самостійне вивчення</i>	<i>Оцінка власної продукції за справедливою плановою собівартістю. Калькуляція та корегування собівартості. Характеристика рахунків та облік процесу, реалізації. Облік витрат і доходів від реалізації продукції, робіт і послуг. Визначення та облік фінансового результату.</i>	10
	32	практичне заняття 21	Практична робота №6. Складання бухгалтерських проводок за господарськими операціями процесу постачання та їх відображення на рахунках обліку.	2
	33	практичне заняття 22	Практична робота №6. Складання бухгалтерських проводок процесу виробництва.	2
	34	практичне заняття 23	Практична робота №6. Відображення господарських операцій процесу виробництва на рахунках бухгалтерського обліку.	2
	35	практичне заняття 24	Практична робота №6. Обчислення собівартості виготовленої продукції.	2
	36	практичне заняття 25	Практична робота №6. Складання бухгалтерських проводок за господарськими операціями процесу реалізації.	2
	37	практичне заняття 26	Практична робота №6. Відображення господарських операцій процесу реалізації на рахунках бухгалтерського обліку. Визначення фінансових результатів.	2
Змістовий модуль 3. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ				50
8.	Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку			18
	38	лекція 12	Інвентаризація, її значення та види.	2
	39	лекція 13	Порядок проведення й оформлення інвентаризації.	2
		<i>самостійне вивчення</i>	<i>Завдання інвентаризації. Строки проведення інвентаризації. Результати інвентаризації і відображення їх в обліку.</i>	8
	40	практичне заняття 27	Практична робота №7. Складання інвентаризаційного опису.	2
	41	практичне заняття 28	Практична робота №7. Складання порівняльної відомості.	2
	42	практичне заняття 29	Практична робота №7. Оформлення результатів інвентаризації.	2

9.	Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку			16
	43	лекція 14	Облікові реєстри, їх значення і види. Класифікація облікових реєстрів.	2
		самостійне вивчення	<i>Способи і техніка запису в облікові реєстри. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення. Форми бухгалтерського обліку, їх види. Меморіально-ордерна, журнально-ордерна та автоматизована форми обліку</i>	8
	44	практичне заняття 30	Практична робота №8. Відображення господарських операцій в облікових реєстрах журнально-ордерної форми обліку.	2
	45	практичне заняття 31	Практична робота №8. Відображення господарських операцій в облікових реєстрах меморіально-ордерної форми обліку.	2
	46	практичне заняття 32	Практична робота №8. Складання шахової відомості.	2
10.	Основи фінансової звітності			16
	47	лекція 15	Суть і призначення фінансової звітності.	2
		самостійне вивчення	<i>Основні форми і показники фінансової звітності в сучасних умовах. Порядок складання, розгляду, подання і затвердження звітності. Використання звітності для оцінки економічного та фінансового стану підприємства. Консолідована фінансова звітність.</i>	8
	48	практичне заняття 33	Практична робота №9. Складання звіту про фінансові результати.	2
	49	практичне заняття 34	Практична робота №9. Перевірка складеного звіту про фінансові результати, шляхом взаємоконтролю показників.	2
	50	практичне заняття 35	Практична робота №9. Аналіз показників звіту про фінансові результати.	2

7. Індивідуальні завдання

№ з/п	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідно-розрахункові роботи тощо)	Календарні строки і форми контролю
1	Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку, його становлення та розвиток	реферат	вересень
2	Розвиток обліку в Україні	реферат	вересень
3	Основні принципи бухгалтерського обліку	реферат	вересень
4	Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку	реферат	вересень
5	Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку	реферат	вересень
6	Характеристика основних рахунків. Характеристика регулюючих рахунків.	реферат	жовтень
7	Характеристика операційних рахунків. Транзитні рахунки.	реферат	жовтень
8	Позабалансові рахунки.	реферат	жовтень
9	Види діяльності підприємств, їх значення	реферат	жовтень
10	Основні економічні показники господарської діяльності підприємства	реферат	жовтень
11	Калькуляція та корегування собівартості.	реферат	жовтень
12	Принципи оцінки господарських засобів	реферат	жовтень
13	Документообіг та його організація	реферат	жовтень
14	Організація зберігання документів	реферат	листопад
15	Відображення результатів інвентаризації в обліку	реферат	листопад
16	Способи і техніка облікової реєстрації.	реферат	листопад
17	Форми ведення бухгалтерського обліку малими підприємствами	реферат	листопад
18	Характеристика автоматизованої форми обліку	реферат	листопад
19	Порядок складання, строки подання, розгляду і затвердження річного звіту	реферат	листопад
20	Загальні вимоги до фінансової звітності	реферат	листопад

7. Перелік питань на залік

1. Загальна характеристика господарського обліку
2. Рахунки з обліку господарських засобів
3. Відображення в бухгалтерському обліку результатів інвентаризації
4. Вимірники, які використовуються в обліку
5. Рахунки з обліку господарських процесів. Навести приклади
6. Сутність бухгалтерського балансу, його зміст і будова
7. Види господарського обліку та їх характеристика
8. Облікові реєстри. їх сутність та призначення
9. Кореспонденція рахунків і бухгалтерська проводка
10. Загальна характеристика, види та особливості бухгалтерського обліку
11. Подвійний запис, його сутність і значення
12. Класифікація облікових реєстрів. її ознаки
13. Предмет і характеристика об'єктів бухгалтерського обліку
14. Логіко-математичні моделі визначення сальдо на рахунках
15. Структура балансу та сутність його статей
16. Принципи організації бухгалтерського обліку
17. Рахунки з обліку джерел господарських засобів. Навести приклади
18. Сутність форм бухгалтерського обліку, її основні характерні риси
19. Господарські засоби, їх призначення і класифікація
20. Порядок відображення подвійного запису
21. Поняття класифікації рахунків та характеристика її видів. Функції бухгалтерського обліку в умовах ринкової економіки
22. Оборотні та сальдові відомості, їх характеристика
23. Класифікація рахунків за економічним змістом
24. Джерела утворення господарських засобів, їх сутність і класифікація
25. Перевірка правильності записів на рахунках синтетичного і аналітичного обліку
26. Характеристика меморіально-ордерної форми бухгалтерського обліку
27. Завдання бухгалтерського обліку і вимоги до нього
28. Хронологічна та систематична реєстрація господарських операцій в бухгалтерському обліку
29. Класифікація рахунків за призначенням та структурою
30. Сутність методу бухгалтерського обліку та його елементів
31. Поняття об'єктів обліку витрат, об'єктів калькуляції і калькуляційних одиниць
32. Позабалансові рахунки. їх характеристика. Навести приклади
33. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку
34. виправлення помилкових записів в облікових реєстрах
35. Вплив господарських операцій на зміни у балансі
36. Класифікація документів за порядком складання
37. Оцінка. її сутність та значення
38. Принципи побудови журнально-ордерної форми бухгалтерського обліку
39. Класифікація документів за призначенням
40. Сутність калькуляції як елемента методу бухгалтерського обліку
41. Характеристика таблично-автоматизованої форми бухгалтерського обліку
42. Класифікація документів за способом охоплення операцій

43. Методи калькулювання та їх характеристика
44. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
45. Класифікація документів залежно від кількості відображуваних об'єктів
46. Облік процесу заготівлі і придбання матеріальних активів
47. Звітність. її суть і класифікація
48. Класифікація документів за місцем складання
49. Загальна характеристика витрат виробництва та їх класифікація
50. Характеристика комп'ютерної форми бухгалтерського обліку
51. Реквізити бухгалтерських документів, їх види
52. Облік процесу виробництва, відображення на рахунках його вираї
53. Організація архіву бухгалтерії
54. Первинні бухгалтерські документи як носії вихідної економічної інформації, і порядок їх оформлення та опрацювання
55. Методи розподілу витрат на об'єкти обліку і об'єкти калькуляції
56. Права та обов'язки головних бухгалтерів
57. Організація документообігу, його основні етапи та шляхи удосконалення
58. Калькуляція фактичної собівартості продукції
59. Сутність та призначення бухгалтерської звітності
60. Організація зберігання документів
61. Відображення в обліку процесу реалізації продукції
62. Бухгалтерський баланс як одна із форм фінансової звітності
63. Сутність та призначення бухгалтерських рахунків
64. Визначення собівартості реалізованої продукції і виявлення доходів від реалізації
65. Основний зміст, порядок складання і затвердження бухгалтерської звітності
66. Зміст і будова рахунків, значення дебету і кредиту
67. Характеристика інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку
68. Вимоги до складання фінансової звітності
69. Взаємозв'язок між рахунками та балансом
70. Види інвентаризації. Поняття перманентної інвентаризації
71. Бухгалтерський апарат, його структура, функції та організація праці
72. Характеристика синтетичних рахунків, субрахунків, аналітичних рахунків, їх взаємозв'язок
73. Порядок проведення й оформлення результатів інвентаризації
74. Поняття централізації і децентралізації бухгалтерського обліку

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, самостійне виконання практичних завдань, розв'язування задач, виконання вправ.

9. Контроль результатів навчання

9.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни є:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- модульні контрольні роботи у формі тестування;
- залік.

Зміст курсу дисципліни «Бухгалтерський облік» поділений на 3 змістових модулів. Кожний модуль включає в себе лекції, практичні та самостійну роботу студентів і завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-4, у змістовий модуль 2 (ЗМ2)

- теми 5-7, у змістовий модуль 3 (ЗМ3) - теми 8-10.

Після завершення відповідно змістового модуля проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**. До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу в т. ч і матеріал самостійно, виконали практичні (лабораторні, розрахункові) роботи.

Рейтингову кількість балів студента формують бали, отримані за модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування, та середній рейтинг виконання практичних (лабораторні, розрахункові) робіт.

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі, тестові завдання обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Студент, який не виконав вимоги щодо самостійної роботи чи будь якого іншого виду навчальної діяльності, не допускається до складання МК і даний модуль йому не зараховується.

У змістовому модулі 2 Бухгалтерські рахунки та подвійний запис проводиться директорська контрольна робота.

Семестрові бали (семестровий рейтинг) студент отримує як середнє арифметичне балів змістових модулів з усіх тем п'ятьох змістових модулів.

Оцінка навчальної успішності студентів здійснюється під час семестрового оцінювання у формі екзамену, який передбачає виконання тестових завдань та вирішення практичного завдання.

9.3. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи, директорської контрольної роботи, усних і письмових відповідей на питання, виконання практичних (лабораторних занять) - від 0 до 50 балів:

- глибоке, теоретично обґрунтоване розкриття питання, розрахунки, зроблені без помилок, проведено повний аналіз, відображена власна позиція - **48-50 балів**;
- обґрунтоване розкриття питання чи/та розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді - **45-47 балів**;
- відповідь не дає повного розкриття питання, не проведено повний аналіз результатів розрахунків, немає власної позиції - **42-44 балів**;
- неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання - **38-41 балів**;
- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків - **34-37 балів**;
- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків - **30-33 балів**;
- відповідь має значні помилки елементарного рівня - **1-30 балів**;
- відсутність відповіді на питання - **0 балів**.

Оцінювання за формами контролю

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Заліковий модуль 3	Разом
%	23	23	24	30	100
Мінімум	0	0	0	0	0
Максимум	50	50	50	50	50

Шкала оцінювання

Відсоток опрацьованого матеріалу	Рейтинг за п'ятидесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості	Оцінка за дванадцятибальною шкалою
90-100	49, 50	5	відмінно	12
90-100	47, 48	5	відмінно	11
90-100	45, 46	5	відмінно	10
75-90	43,44	4	добре	9
75-90	40, 41, 42	4	добре	8
75-90	38, 39	4	добре	7
60-74	35, 36, 37	3	задовільно	6
60-74	33, 34	3	задовільно	5
60-74	30, 31, 32	3	задовільно	4
менше 60	0-29	2	незадовільно	2

10. Методичне забезпечення

1. Витяг з навчального плану
2. Навчальна (типова) програма
3. Програма навчальної дисципліни
4. Плани занять
5. Конспект лекцій з дисципліни
6. Завдання для обов'язкової контрольної роботи
7. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
8. Інструкційно-методичні матеріали до самостійної роботи
9. Питання до модульних контрольних робіт
10. Контрольні тестові завдання до модульних контрольних робіт
11. Питання до заліку
12. Залікові білети
13. Навчальний посібник
14. Роздавальний матеріал
15. Презентації до тем

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Білик М.С. та ін. Облік, аналіз та аудит: навч. посіб. - М.С. Білик - К., Кондор, 2008,- 618 с.
2. Білоусько В.С., Беленкова М.І. та ін. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб,- В.С. Білоусько, - К.: Алерта, 2011. - 976 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб,- Ф.Ф. Бутинець - Житомир:ЖІТ1,2000. - 640 с.
4. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник - Н.М. Грабова - К.: С.К.,2007 - 266 с.
5. Даньків І.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік: підручник. - І.Я. Даньків – К.: Знання, 2007. - 469 с.
6. Лайтер Н.М. Бухгалтерський облік: навч. посіб. - Н.М. Лайтер - Рівне : РДАК, 2014р.-94 с.
7. Лишиленко О.В. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. - О.В. Лишиленко - Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2005.-219 с.
8. Партин Г.О. та ін. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. / Г.О. Партин - Львів: «Магнолія», 2008 - 240 с.
9. Плаксієнко В.Я., Письмаченко Л.М., Рябий Є.І. Бухгалтерський облік у сільському господарстві України, підручник / В.Я. Плаксієнко - К: Центр навчальної літератури, 2005. - 490 с.
10. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В.И. Плиса - К.: Каравела, 2010. - 48 с.
11. Шило В.П. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії : навч. посіб. /В.П. Шило - Київ : Кондор, 2011. - 172 с.

Додаткові

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-14-ВР. Дата оновлення: 16.11.2018. URL: : <http://zakon.rada.gov.uaQwa> (дата звернення: 28.04.20).
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Дата оновлення: 05.01.2018. URL: <http://zalcon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
3. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. Дата оновлення: 03.08.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
4. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 №1203. Дата оновлення:06.07.2018 URL: <http://zalcon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
5. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. Дата оновлення: 18.11.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
6. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. Дата оновлення: 18.11.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку Дата оновлення: 03.08.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
8. Про затвердження спеціалізованих форм реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та Методичних рекомендацій щодо їх застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 04.06.2009 № 390. Дата оновлення: 04.06.2009. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
9. Про затвердження спеціалізованих форм первинних документів: Наказ Міністерства аграрної політики України від 27.09.07 р. № 701. Дата оновлення: 04.06.2009. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>
2. Кабінет міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України <http://www.me.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
5. Законодавство України <http://www.zakon/rada.gov.ua>
6. Державна служба з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів <http://www.consumer.gov.ua>
7. Українська асоціація маркетингу <http://uam.in.ua>
8. Український бізнес-портал <http://www.ubp.com.ua>
9. Діловий щотижневик КОНТРАКТИ <http://www.kontrakty.com.ua>
10. Інтернет-портал Газети Бізнес <http://www.business.kiev.ua>
11. Економічна та фінансова література:
  - [http:// readbook.com.ua](http://readbook.com.ua)
  - <http:// studentbook.com.ua>
  - <http://www.vuzlib.net>
  - <http://buklib.net>